342

1t/m6.

Verslag van het Beheer en den Staat van het Eiland Aruba (Kolonie Curaçao) over het Jaar 1880.

A.- Bevolking

De bevolking van Aruba bedroeg op Ultimo December 1880, naar de opgaven van de wyk en districtmeesters Zielen, als volgt:

Geboren op het Eiland		Elders in de West Indien		In Nederland		In andere oorden		Totaal		
mannelyke	vrouwelyke	Manlyke	Vrouwelyke	Manl.	Vrouwl.	Manlyke	Vrouwelyke	Manlyke	Vrouwelyke	Totaal Generaal
2641.	3083	231	150	10	3	65.	21.	2947.	3257	6204.
5724.		381.		13.		86				

In het Jaar 1880 werden 45 huwelyken ~~gesloten~~ voltrokken, waarby geëcht werden 71. Kinderen.

Geboren van het mannelyke geslacht 105
" " " vrouwelyke do .. 122.
Totaal 227.

Hiervan in echt ... 91
en buiten echt .. 136 227.

Overleden: Mannelyken 38
Vrouwelyken 28
te Zamen 66.

De verdeeling der bevolking naar de verschillende Kerkgenootschappen was als volgt

Nederlandsch Hervormden .... 445.
Roomsch Katholyken .... 5756.
Israëliten 3
Te Zamen 6204.

Ingevolge bylage A - Bevolkings-Staat.

×× Ofschoon de bevolking in 1880 ~~grootendeels~~ toegenomen is door 161 meergeboren dan overleden, is het totale cyfer van 1879 + 6223 - thans met 19 verminderd. o/o

Dit cyfer der bevolking van Aruba (6204 zielen) is grootendeels by gissing verkregen door de wyk en districtmeesters; althans valt op die Staten niet veel te rekenen.×× o/o Eene goede volkstelling om de tien of vyf jaren zou de voorkeur verdienen boven deze jaarlyksche staten. Ten aanzien der geemancipeerden in het byzonder valt niets te vermelden. ~~de kleine slavenmagt van~~ Zy zyn met de andere bevolking ineengesmolten. Slechts eenige oude en gebrekkigen ontvangen een klein onderstand uit de Kas des Eilands.

B. Gewestelyke Bestuur.

Onder dit Hoofdstuk valt niets te vermelden. Geene veranderingen hebben plaats gehad in eenigen tak van de administratie.

C. Gewapende Magt.

De sterkte staat van de Schuttery die telken jare overgeschreven wordt, maar sedert het jaar 1867 niet herzien is, toont aan:

1 Kapitein Kommandant,
2 Luitenants en
148 onder Officieren en manschappen.

Reeds in vroegere verslagen heeft de ondergeteekende er op gewezen dat geene schuttery alhier bestaat.

De aanslag in de Contributie tot instandhouding van de Schuttery, welke in 1880 op last van het Hoofd Bestuur heeft plaats gehad, heeft by de doleantie niet vele bezwaren aan het licht gebragt, maar nu rekeningen voor die Contributie aan de verschillende personen toegezonden zyn met aanzegging van betaling, is het algemeen antwoord dat men er niets van af wist, en niet betalen kan voor de instandhouding eener Schuttery die niet bestaat. —

Hoewel de aanslag van 1880, die op eene wettige wyze vastgesteld is, betaald zal moeten worden, bestaat by den ondergeteekende echter vrees dat men zich algemeen zal ~~verzetten~~ bezwaard verklaren tegen de ~~aanstaande~~ aanslag voor 1881, om reden dat er geene Schuttery bestaat.

×× In de sterkte van de Politie magt is geene verandering gebragt.

D. Regtswezen & Politie.

By het Kantongeregt zyn behandeld.

a. Strafzaken ... 3.
b. Burgerlyke Zaken ... 4.
c. Behandelde Verzoekschriften ... 9.
d. Voorzieningen in Voogdyen & toeziende voogdyen ... 6.
e. Buitenregterlyke verrigtingen van den Kantonregter ... 2.
f. Verrigtingen van den Kantonregter op magtiging van den Regter Commissaris by het Hof van Justitie ... Geen

De veroordeelingen in de Strafzaken uitgesproken zyn geweest tot Geldboeten.

Gevangenissen.

Behalve voorloopige gevangenen en eenigen die als maatregel van administratieve politie in arrest zyn genomen en wederom ontslagen, zyn geene personen in de gevangenis opgenomen gedurende het jaar 1880.

××

E. Eeredienst.

De Godsdienst Onderwyzer en Voorlezer by de Protestantsche Gemeente op dit eiland, de Heer E L Zeppenfeldt heeft geregeld op Zon en feestdagen Godsdienstige voorlezingen gehouden in de twee Protestantsche Kerken.

Doch tengevolge der ongelukkige gebeurtenissen van den Kerkeraad te Curaçao en den Predikant Sonstral, is de gemeente

van Aruba tot haar groot nadeel gedurende het geheele jaar verstoken gebleven van den Kinderdoop, de aanneming tot lidmaten en de Avondmaalsviering. ~~en~~
~~uitt door welldenkende Protestanten~~

Van de Roomsch Katholyke ~~gemeente~~ Pastoors worden sedert een tal jaren geene opgaven of verslagen meer ontvangen, en daar die opgaven ~~nergens~~ niet verpligtend zyn gesteld, worden zy ook door den ondergeteekende niet gevraagd, omdat zy ~~gemeigerd~~ vroeger geweigerd ~~zouden~~ zyn geworden. ~~kunnen worden, daar zy slechts met voorkennis van den Bisschop kunnen gegeven worden.~~
~~Daar ondanks alle verbod steeds~~

Waarschynlyk is de reden hiervan te zoeken in de omstandigheid dat de opgaven van kerkelyke voltrokken huwelyken niet zou overeenkomen, of soms te boven gaan het getal der wettige huwelyken.

De ondergeteekende zou hier eerbiedig het voorstel willen doen, om zoo die opgaven van eenig nut in het verslag beschouwd worden, de inzending daarvan aan den Gezaghebber op zyn tyd verpligtend te ~~maken~~ stellen by Gouvernements order of besluit.
~~en z~~

F. Instellingen van Liefdadigheid.

De ontvangsten en uitgaven van de Armenkas zyn vermeld op nevensgaanden staat – bylaag B.

De ontvangsten hebben bedragen – ƒ 401,23[5]
De Uitgaven ……………………… „ 395 48
Het Saldo in Kas op Ulto 1880 ~~was~~: ƒ 5,75[5]

De gegoedheid der Armenkas bestaat uit een Kapitaaltje van ƒ 300 ter Spaarbanke van Curaçao belegd, en ƒ 23.62[5] aan interessen daarop verschuldigd.

Dat deze kas in het jaar 1880 niet achteruit is gegaan is hieraan toe te schryven dat de omstandigheden van de ingezetenen in het algemeen gunstiger zyn geweest, zoodat eenigzins op de Uitgaven bekort is geworden.

De Begravenis Sociëteit Weldadigheid, die ook onder ~~onttelt~~ dit Hoofd gerekend zou kunnen ~~geteld~~ worden, geeft in haar jaarlyksch verslag gunstige berigten omtrent haar geldelyke beheer. Het kapitaal is met ~~[illegible]~~ ƒ 91.49 vermeerderd en thans gebragt op ƒ 739.64 — — —

G. Geneeskundige Dienst.

De Gouvernements Geneeskundige rapporteert in zyn verslag dat de gezondheidstoestand van de bevolking over het algemeen niet ongunstig is geweest. —

In het laatst van het jaar zyn de mazelen alhier uitgebroken onder arbeiders van Bonaire voor de Gold mining Company ingevoerd, en deze ziekte heeft zich in het begin van 1881 vry algemeen verspreid. —

Quarantaine maatregelen zyn genomen tegen een schooner komende van Rio la Hacha, toen aldaar volgens berigten de kinderziekte heerschte.

642.935
276.940
365.995
276.940
642.935

H. Onderwijs.

In het jaar 1880 zyn door de School Commissie twee akten van bekwaamheid tot het geven van onderwijs uitgereikt, een aan den Heer J. J. Beaujon na afgelegd examen, aan wien ook by Gouvernements besluit van den 10 Sept. 1880 N° 394, vergunning is verleend tot het openen eener byzondere school, hetgeen thans (January 1881) heeft plaats gehad — de andere akte aan den Heer H. M. Lampe, die in December 1877 examen heeft afgelegd om als kweekeling op de landsschool te worden aangesteld.

Door eenige ouders van schoolgaande kinderen is op voorstel van den Gezaghebber eene tegemoetkoming gegeven aan den tweeden kweekeling op de landsschool, ten einde van hunne belangstelling in het onderwijs te doen blyken, in afwachting dat deze uitgaaf op de begrooting van 1881 goedgekeurd ~~zal~~ worde.

De gewone Examens van de scholen hebben plaats gehad in de maand December, —
~~[illegible]~~

Op de Landsschool worden de leerlingen onderwezen in al de vakken van het lager onderwijs in de wet omschreven, en de leering aldaar is wel bevredigend te noemen, zoodat de School Commissie tevredenheid kan betuigen.

De School Commissie spreekt hare afkeuring uit over het gebruik van boekjes in de inlandsche taal op de byzondere scholen onder de leiding der Roomsch Katholyke Geestelykheid, doch daar eene bemoeijing voor het tegenwoordige ~~[illegible]~~ tot geene gewenschte resultaten zal leiden, zoolang het Gouvernement vooralsnog geheel het onderwijs niet op zich kan nemen en bekostigen, zoo onthoudt de Commissie zich van die bemoeijing.

Het aantal schoolgaande kinderen is opgegeven te zyn 256, waarvan tegenwoordig waren by het examen 185; Hierin is niet begrepen het getal kinderen op twee der byzondere scholen, die gesloten waren. Dit getal kan ongeveer op 150 gesteld worden voor de schoolgaande kinderen. —

In deze twee districten: Santa Cruz en het Noord, die sterk bevolkt zyn, worden zeker scholen vereischt. —

I. Landsgebouwen.

In het jaar 1880 zyn wederom eenige herstellingen, verbeteringen en vernieuwingen in eenige gedeelten der landsgebouwen tot stand ~~[illegible]~~ gebragt. Doch uithoofde van de geringheid der daarvoor toegestane som, kan niets degelyks tot stand gebragt worden.

Het dak aan de Noordzyde van de Gezaghebberswoning is zeer lek, en vereischt ~~[illegible]~~ eene groote reparatie. De muur dient opgetrokken te worden en gelyk gemaakt met het huis, waardoor en het dak met dezelfde materialen hersteld ~~zal worden~~ en het huis beter bewoonbaar gemaakt zal worden. De kosten daarvan zyn geraamd op ƒ 1300 — en zullen op de raming van 1882 gebragt worden.

De wegen in het dorp en de buitendistricten zyn gedeeltelyk hersteld en bevinden zich in vry goeden staat.

Aan den Gouvernements Steiger zyn eenige kosten gelegd om de zyden met planken te bedekken, en dezelve op te vullen daar waar de regens eenige schade had aangerigt. 4

Het voorstel zal binnen kort gedaan worden om den Steiger breeder te maken daar er geene breedte is van twee karren, aan het ronde gedeelte.
De kosten daarvan zyn geraamd op ƒ 1200. — en zullen op de Raming van 1882 gebragt worden.

K.° Geldelyke Beheer.

~~Op dit Hoofdstuk is vooruitgang op te merken. Zoo de Gold Mining Company, die de voornaamste bron van welvaart voor Aruba is,~~

Het ~~algemeen~~ overzigt der Ontvangsten en Uitgaven, welke als bylaag hierby gevoegd is, toont eene ruime opbrengst der belastingen over het jaar 1880, zoo zelfs dat slechts eene som van Twee duizend gulden als subsidie benoodigd is geweest.

Deze vooruitgang in de inkomsten is te danken aan de Gold-mining Company eerst en vooral, aan de uitbreiding van de aloë kultuur ten tweede, en ten derde aan de Phosphaat Maatschappij; en zoo deze ~~zaken~~ ondernemingen niet falen heeft Aruba, een betrekkelyk ~~gunstig~~ schoon vooruitzigt. —

Het is daarom ook te betreuren dat de Regeering onder deze omstandigheden, ~~het~~ ~~voornemen~~ de [illegible] van [illegible] een [illegible] en de [illegible] van den [illegible] ƒ 23 [illegible] —

E. Nyverheid.

1° Landbouw en veeteelt.

~~Het vooruitzigt voor de inkomsten der kas, het welk ook hoogst een vooruitzigt is dat als een gevolg van den handel te beschouwen~~

Omtrent landbouw valt in dit verslag niet anders te zeggen, dan het droevig berigt dat de oogst geheel mislukt is, door gebrek aan regen.

Dit gebrek is ook nadeelig voor de aloë kultuur, vooral voor de nieuw aangelegde gronden, en men vreest dat de opbrengst van aloë-hars in 1881 ver beneden de verwachting zal blyven.

~~Voor~~ De Veestapel is het niet gunstig gesteld. Het jaar 1881 opent met weinig vooruitzigt, ook ten gevolge van de droogte, en reeds in het laatst van 1880 is veel vee, dus ten gevolge ~~van droogte~~ omgekomen.

De opgaven ~~van den veestapel~~ door de districtmeesters gedaan zyn als volgt: 174 paarden, 18 muilezels, 1259 Ezels. 254 Runderen 13,406 Schapen. 30,518 geiten en 1433 varkens. —

Deze opgaven zyn niet in het minst te vertrouwen, doch by gebrek aan een beter middel om die ~~opgaven~~ te verkrygen, moet men zich hiermede tevreden stellen.

De uitvoer van vee is geweest: 9 runderen, 1 paard, 121 schapen, 82 Ezels 86 varkens. — en geitenvellen 311 dozynen.

2° Uitgifte van gronden.

In het jaar 1880 zyn 129 stukken grond gezamenlyk inhoudende 537 hektaren in huur tot wederopzegging toe afgestaan, ten einde den landbouw uit te oefenen.

Hiervan zyn 117 stukken metende 515 hektaren voor het aanleggen van nieuwe en uitbreiden van bestaande aloë kultuur.

Tot het bouwen van huizen zyn zeven stukjes grond, metende 0. ~~14 30~~ 2130 hektaar, in de Stadswyk in eigendom afgestaan, waarvoor in de kas betaald is eene som van ƒ 213. —

3° Mynontginning.

De werkzaamheden van de Gold Mining Company zyn voortdurend geweest, doch niet ~~het~~ ten allen tyde is met kracht gearbeid. In het ~~laatst~~ begin van het jaar heeft de Company veel gebrek gehad aan werkvolk, zoodat zy by het Gouvernement aanzoek heeft moeten doen om ontslagen te worden van het verbod van invoer van vreemde arbeiders, hetgeen haar toegestaan is. Dit gebrek aan werkvolk was toe te schryven aan het inzamelen van den oogst — aan de bewerking van aloë en

het aanleggen van nieuwe gronden; aan de werkzaamheden van den Loro Colorado, en ook anderdeels aan onwil van de arbeidende klasse, die destyds eene vry goede oogst had ingezameld, en geene dadelyke behoeften had.

De Company heeft een zestiental Italianen ingevoerd, en aan het laatst van het jaar 40 arbeiders van Bonaire, doch deze laatste deugen niet voor het mynwerk.

~~Het schynt~~

De mynen worden dit jaar in de diepte en wetenschappelyke bewerkt, doch met niet veel succes.

En niettemin verklaren alle deskundigen met wie de ondergeteekende daarover onderhoud heeft gehad, dat de mynen van Aruba goed zyn, en de ~~beste~~ ~~eene~~ verhouding in goud bevat, voldoende om met voordeel te worden bewerkt.

~~In het jaar~~ ~~Eene~~

De nieuwe directie, die thans in Engeland heet "the Aruba Agency Company limited", heeft eene hoeveelheid ertsen ontboden, en een gedeelte van de "tailings" om aldaar bewerkt te worden, ten einde zich te vergewissen van de deugd der mynen. Hiervan zal waarschynlyk voor dit jaar 1881 de werkzaamheden van de Company afhangen.

De uitvoer ~~van goud~~ in 1880 is geweest ongeveer acht en twintig kilogrammen zuiver goud.—

De Aruba Phosphaat Maatschappy heeft in het jaar 1880 vele voorbereidende werken tot stand gebragt ~~verrigt~~, en eene groote hoeveelheid phosphorzure kalk ~~steen~~ ~~opg~~ bewerkt en vergaard gereed om uitgevoerd te worden. De Maatschappy wacht op rails, een locomotief en wagens om ~~die aan te leggen~~ met den uitvoer der stof ~~een~~ aanvang te maken.—

In het begin van dit jaar 1881 zyn opnetingen gedaan door den Heer Willemsen van Curaçao voor de Phosphaatmaatschappy, om de haven van Boca St. Nicholaas en het Groot Gat in kaart te brengen.—

~~Het eiland zelf~~

Deze ~~onderneming~~ zake hoe ook voordeelig voor het Gouvernement &c, is tot nu voor den handelstand van Aruba niet van zooveel ~~zat~~ belang geweest, als de Gold Mining Company, omdat het Bestuur daarvan te Curaçao gevoerd wordt.

Men verwacht evenwel meer gelds omloop by uitbreiding der werkzaamheden. ~~door~~

4° Visschery

De visschery heeft in 1880 ~~heeft~~ vry goede voordeelen opgeleverd.—

5° Zoutwinning

Eene lading ~~[illegible]~~ zout werd in 1880 uitgevoerd.—

De ~~zout~~pannen zyn niet uitgestrekt genoeg om groote hoeveelheden zout te kunnen opleveren, waardoor deze plaats in onmiddelyke relatie zou kunnen geraken met de Vereenigde Staten van Noord Amerika

6° Handel & Scheepvaart.

In het jaar 1880 ~~was~~ de handel met Curaçao vry levendig ~~geweest~~, en gaven de zaken in het algemeen ~~dit opzigt~~ een verblydend vooruitzigt.

~~Doch hoe het dit jaar gesteld zal zyn, nu er geene producten voor uitvoer zyn.~~

De mislukte oogst van 1880, en de aanhoudende droogte zyn echter ~~geene~~ slechte voorteekens voor den handel en voor de ingezetenen in het algemeen nu in het begin van 1881 ~~dit jaar~~.—

Ingeklaard zyn 231 vaartuigen metende 12401 kb.

Uitgeklaard zyn 234 do " 13,035 kb

Bylaag E.

De Staten F & G vermelden specifiek de hoeveelheden en soorten van de in en uitgevoerde

goederen.

De globale waarde van den invoer is geweest. — — — — ƒ 130.000

En van den uitvoer — — — — „ 41.500

7° Scheepsbouw

In het jaar 1880 zijn drie barkjes alhier gebouwd en te water gelaten.

Een groot 15.87 kub. meter, een ander 18.19 kub. meter en het laatste 30.93 kub. meters.

Voor deze vaartuigen zijn nieuwe zeebrieven uitgereikt en betrachtigd.

De twee eersten zijn evenwel spoedig daarna van slag veranderd.

Aruba Januarij 1881

De Gezaghebber,

J. A. C. R. v. Beaujon